

**Az Országos Bírósági Hivatal elnökének
27/2012. (XII. 29.) OBH utasítása
az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében az eljáró bíróság
kijelöléséről szóló szabályzatról**

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az Országos Bírói Tanács 58/2012. (IX. 17.) határozatában megfogalmazott elvek, valamint a bíróságok véleményének figyelembevételével – az eljáró bíróság kijelölése iránti indítványnak objektív szempontok szerinti elbírálása céljából a következő szabályzatot alkotom:

A szabályzat hatálya

1. §

A szabályzat hatálya a Kúriára, az ítélőtáblákra, a törvényszékekre, valamint az Országos Bírósági Hivatalra (a továbbiakban: OBH) terjed ki.

A kijelölés célja és korlátja

2. §

(1) Az ügy elbírálására az illetékes bíróság helyett más, azonos hatáskörű bíróság kijelölésére akkor kerülhet sor, ha az ítélőtáblára, törvényszékre érkezett ügy, vagy az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható.

A kijelölés nem járhat a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével. A bíróság munkaterhe a tárgyaló bírói (tanács) létszámmal arányosnak tekinthető, ha a folyamatban lévő perek egy tárgyaló bíróra (tanácsra) jutó száma az országos átlaghoz képest 10 százalékos határon belül található.

(2) Az ügyek ésszerű elbírálását illetően kiemelt figyelmet kell fordítani a jogszabályok szerint soron kívüli eljárást igénylő, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XXVI. fejezete, és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény VIII/A. fejezete szerinti kiemelt jelentőségű ügyekre. Ha a bíróságra több olyan ügy érkezett, amely soronkívüliséget élvez, a kijelölést – 15 napon belül – a legkorábban érkezett kiemelt jelentőségű ügyre kell kezdeményezni.

(3) Az ítélőtáblák és a törvényszékek (a továbbiakban: bíróságok) elnökeinek elsősorban az ügyelosztási renddel, a helyi bíróságok közötti bírói kirendeléssel vagy annak kezdeményezésével, illetve a törvényszék és a területén lévő helyi bíróságok közötti kirendeléssel kell biztosítani a bírák arányos munkaterhelését, és ez által az ügyek ésszerű időn belüli befejezését.

(4) Az eljáró bíróság kijelölése végső és kivételes igazgatási intézkedés a munkateher arányosításban. Az OBH elnökének alapvetően a rendelkezésére álló igazgatási eszközökkel (különösen a bírói álláshelyek elosztásával, bíróságok közötti kirendelésekkel és az igazságügyi alkalmazottak álláshelyeinek fedezetét biztosító költségvetési döntésekkel) kell az ügyforgalomhoz igazodó létszámgazdálkodás megvalósítását elérni.

(5) A kijelöléssel felmerülő többletköltséggel kapcsolatban az OBH elnöke szükség szerint rendelkezik.

Az indítvány előterjesztésének jogosultsága és a kijelölhető ügyek köre

3. §

(1) A kijelölés iránti indítvány előterjesztésére a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 62. § (2) bekezdése szerint az ítélőtábla, a törvényszék elnöke, valamint a legfőbb ügyész jogosult. Az előterjesztésre a bíróság szervezeti és működési szabályzatában meghatározott helyettesítési rend szerint – az elnök akadályoztatása esetén – más bírósági vezető (elnökhelyettes, kollégiumvezető, kollégiumvezető-helyettes) is jogosult.

(2) Kijelölés a törvényszék hatáskörébe tartozó elsőfokú, illetve ítélőtáblán indult másodfokú érdemi elbírálásra alkalmas peres ügyben kezdeményezhető.

(3) A kijelölés az eljáró bíróság kijelölésénél figyelembe veendő elvekről szóló 58/2012. (IX. 17.) számú OBT határozatban (a továbbiakban: OBT határozat) meghatározott együttes feltételek megléte esetén, az alábbiak szerint indítványozható:

A kijelölés akkor kezdeményezhető, ha a kijelölésre irányuló indítvány benyújtását megelőző naptári félév utolsó napján (december 31., illetve június 30.) az indítványozó bíróságon a kijelöléssel érintett civilisztikai (polgári és gazdasági) vagy büntető ügyszakban

- a) az egy tárgyaló bíróra (tanácsra) jutó folyamatban lévő peres ügyek száma alapján meghatározott munkateher az országos átlagot több mint 10%-kal;
- b) a törvényszékeken a két éven túl folyamatban maradt peres ügyek, az ítélőtáblákon az 1 éven túl folyamatban maradt peres ügyek összes, az adott ügyszakban folyamatban lévő ügyhöz viszonyított aránya;
- c) az adott ügyszakban folyamatban lévő kiemelt jelentőségű ügyek teljes ügyhátralékhoz viszonyított aránya az országos átlagot

– a három feltétel vonatkozásában egyidejűleg – meghaladta.

(4) Az OBH félévente, az ügyforgalmi adatok és a bírói egyéni adatszolgáltatás országos feldolgozását követően kimutatást készít – az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) által meghatározott kritériumok szerint – azokról a bíróságokról, amelyek kezdeményezhetik a kijelölést. A büntető és a civilisztikai ügyszakra vonatkozó táblázatos kimutatást a bíróságok hivatalos honlapján közzé kell tenni.

Az indítvány előterjesztésének határideje és tartalmi, formai kellei

4. §

(1) Az előterjesztésre jogosult a kijelölés iránti indítványát és mellékleteit az ügy érkezésétől számított 15 napon belül elektronikus formában továbbítja az OBH elnökéhez.

(2) Az indítványt a Mellékletben meghatározottak szerint, az alábbi iratokkal együtt kell előterjeszteni:

- a) az ügy kezdőirata,
- b) a másodfokú ügy esetén az elsőfokú ügydöntő határozat,
- c) egyéb irat (beadvány, kimutatás stb.), amelynek a kijelölésről való döntésnél jelentősége lehet, és amelyre az indítványozó az indítványban ilyenként hivatkozik.

(3) Az eljáró bíróság kijelölésének kezdeményezéséről a Bszi. 62. § (4) bekezdése alapján, postai szolgáltató útján, egyúttal a hirdetőtáblára történő kifüggesztéssel értesíteni kell a perben érintett feleket. Az értesítésnek tartalmaznia kell a más bíróság kijelölése elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatást.

Az OBH és elnökének intézkedése

5. §

- (1) Az OBH elnöke az indítványt a beérkezését követően 8 napon belül megvizsgálja és
- a) azt elkésettsége, a jelen szabályzatban előírt feltételek hiánya, vagy megalapozatlansága miatt elutasítja, vagy
  - b) az indítvány hiányossága esetén annak 3 munkanapos határidővel történő kiegészítésére felhívást ad ki, illetve
  - c) megállapítja az indítvány megalapozottságát.

(2) Az OBH a kijelöléssel érintett bíróságok sorrendjét félévente, az OBT elveinek figyelembevételével, ügyszakonként az alábbiak szerint állítja össze:

Az OBH

- a) a kijelölésre irányuló indítvány benyújtását megelőző naptári félév utolsó napján adott bíróságon azonos ügyszakban egy tárgyaló bíróra (tanácsra) jutó folyamatban maradt peres ügyek száma alapján,
- b) a kijelölésre irányuló indítvány benyújtását megelőző naptári félév utolsó napján az adott bíróságon az adott ügyszakban folyamatban maradt, törvényszékek esetében két éven túli, ítéletáblák esetében egy éven túli peres ügyek aránya alapján, valamint
- c) a kijelölésre irányuló indítvány benyújtását megelőző naptári félév utolsó napján az adott bíróságon az adott ügyszakban folyamatban lévő kiemelt jelentőségű ügyek aránya alapján

ügyszakonként 2-2 kimutatást állít össze, amely tartalmazza a kijelölhető törvényszékek és ítéletáblák fenti adatait és sorrendjét, valamint a kijelölés kezdeményezésére jogosult bíróságokat. Első helyre a legkedvezőbb ügyhátralék mutatóval rendelkező bíróság kerül, amennyiben a két (egy) éven túli, valamint a kiemelt ügyek aránya is kedvezőbb az országos átlagnál.

Az így elkészített, összesített kimutatásokból törvényszékek esetén legfeljebb a sorrendben a legkedvezőbb tíz, ítéletáblák esetén legfeljebb a legkedvezőbb három helyen álló bíróság jelölhető ki a kialakult sorrend betartásával.

(3) Az OBH félévente, az ügyforgalmi adatok és a bírói egyéni adatszolgáltatás országos feldolgozását követően készíti el – az OBT által meghatározott kritériumok szerint – a kijelölhető bíróságok rangsorát. A büntető és a civilisztikai ügyszakra vonatkozó táblázatos kimutatást a bíróságok hivatalos honlapján közzé kell tenni.

(4) Az OBH elnöke a döntése előtt a kijelöléssel érintett bíróság(ok) elnökének és amennyiben az indítványozó a legfőbb ügyész volt, akkor annak a bíróság elnökének a véleményét is beszerzi, amelyhez az ügy kezdőirata érkezett.

A megkeresett bíróságok adatszolgáltatása

6. §

(1) A 5. § (4) bekezdése szerint megkeresett bíróságok, valamint büntetőügy esetében a legfőbb ügyész részére továbbítani kell az indítványt és mellékleteit, a kezdőiratot, valamint a 3. § (4) bekezdése és az 5. § (3) bekezdése szerinti kimutatást.

(2) A megkeresett bíróságok a megkeresésnek soron kívül, de legkésőbb 3 munkanapon belül tesznek eleget. Amennyiben a megkeresésre adott válasz kiegészítésre szorul, az OBH elnöke a hiány kiegészítéséről soron kívül intézkedik.

(3) A bíróságok véleményüket és az adatokat elektronikus formában küldik meg az OBH elnöke részére.

Az eljáró bíróság kijelölése

7. §

(1) Az OBH elnöke az érdemi vizsgálat elvégzését és az észrevételek, valamint a kiegészítések beérkezését követő 8 napon belül az

- a) az indítvány elutasításáról, vagy
- b) az eljáró bíróság kijelöléséről dönt.

(2) Az OBH elnöke az eljáró bíróságot kijelölő, indokolással ellátott határozatában ismerteti az OBT által meghozott azon elveket, amelyek mentén a döntését hozta.

A kijelölésről szóló határozatot a bíróságok hivatalos honlapján és a központi honlapon haladéktalanul, de legkésőbb 3 munkanapon belül közzé kell tenni.

A kijelölő határozat elleni fellebbezés

8. §

(1) Az OBH elnökének határozata ellen a Bszi 63. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint benyújtott fellebbezést és az ügy iratait az OBH elnöke – a fellebbezésre nyitva álló határidő lejártát követően – 3 munkanapon belül elbírálás végett felterjeszti a Kúriához.

(2) A Kúria a fellebbezést nemperes eljárásban 8 munkanapon belül bírálja el. Elkésettség esetén a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Egyéb esetben a Bszi. 63. § (4)-(5) bekezdésében meghatározott eljárási rend szerint hozza meg a döntését.

(3) A Kúria a határozatát nyomban, de legkésőbb 3 munkanapon belül, elektronikus úton megküldi az OBH elnökének, aki gondoskodik annak a bíróságok hivatalos honlapján és a

központi honlapon történő közzétételéről, egyidejűleg értesíti az indítványozó és a kijelölt bíróság elnökét, büntetőügy esetében a legfőbb ügyészt is.

(4) Az OBH elnöke a Kúria határozatát annak érkezését követően haladéktalanul, postai úton kézbesíti a felek részére.

(5) Az indítványozó bíróság elnöke az érintett ügy iratait a Kúria eljáró bíróság kijelöléséről szóló helyben hagyó határozatának érkezését követően haladéktalanul, de legkésőbb 3 napon belül a kijelölt bíróság részére megküldi.

Tájékoztatási kötelezettség

9. §

A kijelölt bíróság elnöke az áttett ügy befejezéséről köteles értesíteni az OBH elnökét.

Záró rendelkezés

10. §

(1) Ez az utasítás a közzétételt követő napon lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit az OBT határozatban foglalt elvekkel együtt kell alkalmazni.

(2) Hatályát veszti az eljáró bíróság kijelöléséről az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében kiadott 3/2012. (II. 20.) OBH elnöki ajánlás.

Dr. Handó Tünde s.k.

Melléklet az indítvány előterjesztéséhez

1. Az indítványozó bíróság megnevezése:
2. Az indítvány alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések:
3. Az indítvánnyal érintett ügy leírása:
  - a) az ügyszáma:
  - b) a kezdőirat bíróságra érkezésének időpontja:
  - c) a tárgya:
  - d) az ügy jellege (pl. kiemelt, soron kívüli.):
  - e) a vád tárgyává tett cselekmények száma:
  - f) kereseti kérelem, viszontkereset száma:
  - g) esetleges felülbírálat terjedelme:
  - h) a résztvevők száma és idézhető címük földrajzi megoszlása
    - vádlott, felperes, alperes(ek)
    - tanúk:
    - szakértők:
    - egyéb:
  - i) vádirat/keresetlevél terjedelme:
  - j) a nyomozati anyag terjedelme:
  - k) az ügyben szükséges tárgyalási napok előrelátható száma:
  - l) az ügyben szükséges tárgyalótermi kapacitás (kb. hány fő befogadására alkalmas tárgyaló):
  - m) egyéb relevánsnak tartott adat (pl.: közérdeklődésre számot tartó, polgári jogi igények)
4. A rendkívüli és **aránytalan munkateherre vonatkozó összefoglaló**, rövid leírás (pl.: az arányos munkateher kialakítása végett tett vezetői igazgatási intézkedések, a lehetséges további intézkedések vagy azok korlátja)
5. A konkrét ügy vonatkozásában az **ésszerű időn belüli befejezhetőséget kizáró körülmények** összefoglaló, rövid leírása